

Tabela* – *Otwarty dialog na rzecz mediacji*

L.p.	Nazwa podmiotu	Propozycja rozwiązania	Uzasadnienie	Osoba do kontaktu	e-mail	Załącznik (tak/nie)
1.	Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych	Opracowanie strategii rozwoju mediacji (i ew. innych pozasądowych metod rozwiązywania sporów) w Polsce na 10-15 lat.	Doświadczenia ostatnich 7 lat pokazały dowodnie, że “inwestowanie” kilkudziesięciu milionów złotych (wg naszych obliczeń powyżej 51 mln zł) ze środków projektowych - zarówno z polskiego budżetu, jak i z dotacji unijnych czy z funduszy norweskich - w przyjętej formie i w założonych kierunkach (np. mediacja gospodarcza) było w ogromnej mierze chybione i nie przyniosło oczekiwanych rezultatów. Naszym zdaniem stało się tak dlatego, że decyzje zostały podjęte bez właściwego rozeznania potrzeb i problemów mediacji w Polsce. Uzgodnienie strategii,	Janusz Kaźmierczak - prezes zarządu Maciej Tański - wiceprezes zarządu	smr@smr.org.pl	nie

			<p>oparcie się na zdaniu praktyków (niekoniecznie sędziów i niekoniecznie prawników) oraz dostępnych badaniach z uwzględnieniem doświadczeń krajów o podobnej do naszego kulturze rozwiązywania sporów przyniesie lepsze, trwalsze efekty. Pozwoli też efektywniej wydawać publiczne pieniądze i z akceptacją tych, których zmiany mają dotyczyć.</p>			
2.		<p>Przedyskutowanie potrzeby stworzenia jednolitego aktu prawnego dotyczącego mediacji</p>	<p>Przepisy o mediacji wymagają ujednolicenia. np. <i>ustawy o mediacji</i>, celem zebrania bardzo rozproszonych przepisów w jeden akt normatywny. Pozwoliłoby to uzupełnić różne legislacyjne deficyty, które w praktyce wykonywania zawodu mediatora są dla nas, i dla instytucji wymiaru sprawiedliwości, uciążliwe. W takim akcie prawnym można by uregulować zawód mediatora, określić</p>			nie

			<p>kryteria wstępu do zawodu, kwestie etyczne, zasady odpowiedzialności itp. Taka ustawa nie musi jednak łączyć wszystkich rodzajów mediacji funkcjonujących w Polsce, ale np. te, w których mediatorem jest osoba fizyczna pochodząca z wyboru stron lub te, które są “pod opieką” Ministerstwa Sprawiedliwości. To ostatnie kryterium też powinno być zaktualizowane.</p>			
3		<p>Wykorzystanie prac wykonanych w ramach projektu "Upowszechnienie alternatywnych metod rozwiązywania sporów poprzez podniesienie kompetencji mediatorów, utworzenie Krajowego Rejestru Mediatorów (KRM) oraz działania informacyjne"</p>	<p>Projekt ten, a w szczególności akt prawny wprowadzający Krajowy Rejestr Mediatorów, konsultowaliśmy jako SMR w ramach procedury legislacyjnej. Pod tym linkiem znajduje się nasza opinia:</p> <p>https://smr.org.pl/wp-content/uploads/2023/05/Uwagi-SMR-do-projektu-przepisow-o-KRM.pdf</p>			nie

Refleksję nad planowanym wprowadzeniem Krajowego Rejestru Mediatorów podjęliśmy już wcześniej, zapraszając w imieniu 3 naszych członków (Janusz Kaźmierczak, Jakub Świtluk, Maciej Tański) do wspólnego namysłu i działania mediatorki i mediatorów z różnych organizacji i instytucji. Treść wypracowanego stanowiska oraz nazwiska sygnatariuszy znajdują się pod linkiem:

https://www.pracowniadiadialogu.org/wp/wp-content/uploads/2022/06/Apel_podpisany.pdf

Postulujemy wnikliwe zapoznanie się z wynikami badań wykonanymi przez Katolicki Uniwersytet Lubelski w ramach ww. projektu i szeroką nad nimi dyskusję. Znajdujemy

			<p>tam wiele wskazań, co do potrzeby i kierunków zmian oraz potrzeb respondentów. Raport znajduje się tu:</p> <p>https://krm.gov.pl/files/page_files/113/raport-z-badan-w-zakresie-potrzeb-i-oczekiwan-spoecznych-dotyczacych-krm-oraz-luk-kompetencyjnych.pdf</p>			
4		Efektywne wykorzystanie Krajowego Rejestru Mediatorów	<p>Jeśli Krajowy Rejestr Mediatorów ma zastąpić listy stałych mediatorów i wykazy osób i instytucji godnych zaufania do przeprowadzania mediacji karnych, to powinien być bardzo funkcjonalny. Zarówno strony postępowań mediacyjnych, jak i sąd (czy inny organ) powinni mieć możliwość pozyskania o mediatorze/mediatorce szczegółowych informacji, o jego/jej kompetencjach, przygotowaniu do</p>			nie

			<p> prowadzenia mediacji danego rodzaju, ukończonych szkoleniach, doświadczeniu praktycznym w prowadzeniu mediacji. Rejestr powinien też dawać w pewnym zakresie możliwość dwukierunkowej komunikacji między mediatorami a sądami. Dzięki zamieszczeniu rzetelnych i weryfikowalnych danych wybór mediatora będzie racjonalny, zaś wybrana osoba będzie dawała większą gwarancję należytego wykonywania obowiązków. Takie rozwiązania są proste i przyjęte w wielu bliskich nam kulturowo krajach (Litwa, Niemcy, Węgry, Estonia, Słowacja itp.). </p>			
5		<p> Wprowadzenie obliatoryjnej mediacji w sprawach rodzinnych (lub także innych) </p>	<p> W wielu krajach Europy i Unii Europejskiej z powodzeniem funkcjonuje mediacja w jakiejś formie obliatoryjności. W </p>			nie

			<p>niektórych z nich, w wybranych rodzajach spraw, przed wszczęciem postępowania w sądzie strony mają obowiązek podjęcia próby mediacji albo co najmniej spotkania z mediatorem i rozmowy o podjęciu mediacji w danej sprawie. . Próba ta zakończona ugodą skutkuje brakiem potrzeby wszczynania postępowania przed sądem, zaś niezakończona ugodą jest udokumentowana protokołem z mediacji lub innym stosownym dokumentem (jego posiadanie warunkuje dostęp do drogi sądowej). Badania prowadzone w tych krajach wskazują na stosunkowo dużą liczbę przeprowadzanych mediacji i zawartych ugód (40-65%), a co za tym idzie na duże zmniejszenie wpływu spraw do sądów.</p>			
--	--	--	--	--	--	--

Wdrożenie mediacji na etapie przedsądowym jest z naszej perspektywy uznaniem dla podmiotowości i sprawczości stron, uniknięciem eskalacji konfliktu i stworzeniem szansy na przykład na wypracowanie rozwiązań sprzyjających zaangażowaniu obojga rodziców po ich rozstaniu. Tego rodzaju działania mają szansę na ochronę interesów i zaspokojenie potrzeb najmłodszych obywateli Polski.

Dzięki rozważeniu i wdrożeniu tej możliwości wyeliminowalibyśmy również z obrotu prawnego fikcję *informacji, czy strony podjęły próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, a w przypadku gdy takich prób nie podjęto, wyjaśnienie przyczyn ich niepodjęcia* (art. 187 §1 pkt

			<p>3 kodeksu postępowania cywilnego).</p> <p>Jeśli obligatoryjna mediacja na etapie przedsądowym nie mogłaby zostać wdrożona, wówczas postulujemy obowiązkowy kontakt z mediatorem po złożeniu pozwu/wniosku w sprawach rodzinnych, gdzie są małoletnie dzieci i gdzie w ciągu ostatnich 3 miesięcy nie była prowadzona mediacja (wymagany protokół).</p>			
6		<p>Stworzenie możliwości finansowania ze środków publicznych, będących w dyspozycji Ministerstwa Sprawiedliwości, działań mediacyjnych w różnych regionach Polski</p>	<p>Większość organizacji mediacyjnych, będących organizacjami pozarządowymi, pozyskuje granty na swoją działalność. Środki, które mogą przeznaczyć na działalność mediacyjną, w tym promocję mediacji, pozyskują z nielicznych źródeł (NIW CRSO, Fundacja Batorego, środki norweskie) z wyłączeniem jednak Ministerstwa</p>			nie

			<p>Sprawiedliwości. O ile nam wiadomo, resort nie posiada żadnej ścieżki grantowej dla mediacyjnych NGOów.</p> <p>Wyjątkiem były w przeszłości środki przeznaczone na regionalne Centra Arbitrażu i Mediacji oraz projekt KRM, które jednak były skoncentrowane na mediacji cywilnej i gospodarczej, z pominięciem największego obszaru mediacyjnego - spraw rodzinnych. Ten obszar mediacji wymaga naszym zdaniem pilnego dofinansowania. Jak od lat pokazują dane jest to jedyny rodzaj mediacji, który się nieustannie organicznie rozwija - czyli odpowiada na realną społeczną potrzebę.</p> <p>Środki te pozwoliłyby również na promocję i rozwój mediacji w lokalnych społecznościach,</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			co ułatwiłoby odbiorcom kampanii znalezienie mediatora w niedużej odległości od ich miejsca zamieszkania.			
7		Zrewidowanie zasad wynagradzania mediatorów	W obliczu faktu, że zawód mediatora ma się profesjonalizować, konieczna jest dyskusja na temat przejrzystych uregulowań w obszarze wynagrodzeń mediatorów. Dzisiejsze przepisy miejscami nie są jasne, pozostawiają pole do nadużyć, a co ważniejsze - nie nadążają za rzeczywistością rynkową i mediacyjną.			nie
8		Zmiana sposobu zbierania i udostępniania danych statystycznych na temat mediacji	Sposób i zakres zbierania danych wymaga doprecyzowania. Coroczne statystyki poszczególnych sądów są niepełne, nieprecyzyjne, zróżnicowane co do rodzaju i zakresu - a co za tym idzie nie dają się dokładnie porównywać. Ten stan trwa od lat i			nie

doprawdy trudno zrozumieć, co jest jego przyczyną.

Przykładowo: w arkuszu statystycznym wybranego sądu (Sąd Rejonowy w Toruniu, w sprawozdaniu za 2023 r.

<https://torun.sr.gov.pl/download/ms-s16-18r---sprawozdanie-w-sprawach-rodzinych-i-nieletnich-1705930384.pdf>) w dziale 6.1.a.

Ewidencja postępowań mediacyjnych w sprawach rodzinnych z wyłączeniem nieletnich odnajdujemy szereg nieścisłości w odniesieniu do tabeli z działu 1.1.1.e *Pozbawienie, zawieszenie, ograniczenie władzy rodzicielskiej*, gdzie orzeczenie pieczy naprzemiennej jest jednym z podtypów ograniczenia władzy rodzicielskiej.

Ponadto przemyślenia wymaga sposób i zakres

			<p>zbierania danych z mediacji pozasądowych. Aktualne statystyki publikowane przez Ministerstwo nie oddają pełnego obrazu mediacji w Polsce. Mediatorzy o dużej liczbie mediacji i ugód informują nas o lukach w publikowanych statystykach - nie odnajdują adekwatnej liczby mediacji lub ugód w obszarach ich dotyczących.</p> <p>Warto też publikować dane dot. zawieranych porozumień (planów) rodzicielskich (art. 58 i 107 k.r.o.).</p> <p>Postulujemy także publikowanie danych dotyczących wszystkich zawieranych w mediacji ze skierowania sądu ugód (lub porozumień rodzicielskich), a nie tylko tych, które pozwalają umorzyć postępowanie.</p>			
--	--	--	--	--	--	--

9		Zmiana Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.	<p>Od wielu lat widzimy, że rzeczywistość społeczna polskich rodzin zmieniała się w taki sposób, że prawo rodzinne bardzo nie nadąża za zmianami. Brak uregulowań nowych form rodzinnych, np. pieczy naprzemiennej, skutkuje niepewnością obywateli co do akceptacji przez sąd ich ustaleń wypracowanych w mediacji.</p> <p>Podobne wyzwania rodzi kwestia alimentów w przypadku pieczy naprzemiennej ustalonej przy okazji porozumienia w sprawie rozwodowej. Również dyskusyjna, skutkująca różnymi orzeczeniami, jest praktyka (nie)zatwierdzania ugód, w której zobowiązany/a do alimentów ze swoim pełnoletnim, samodzielnym dzieckiem ustalają uchylenie tegoż obowiązku.</p>			nie
---	--	--	---	--	--	-----

**Proszę o uzupełnienie tabeli oraz dołączenie niezbędnych załączników w formie plików DOC, DOCX jeśli proponowane rozwiązania są przygotowane w formie załączników.*

25/07/2024 *Maciej Tański*

Janusz Kaźmierczak

.....
(data, podpis)

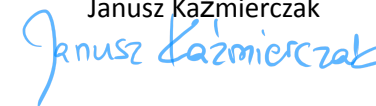
ZGODA NA PRZETWARZANIE DANYCH OSOBOWYCH

- 1) W oparciu o art. 6 ust.1 lit. a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/ WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) **wyrażam dobrowolnie zgodę** na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w tabeli, w tym na publikację tabeli na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości oraz stronie Mediacja na portalu Facebook.

25/07/2024 *Maciej Tański*

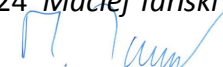
Janusz Kaźmierczak

.....
(data, podpis)

- 2) Oświadczam, iż zapoznałam/em się z klauzulą informacyjną znajdującą się w komunikacie Ministerstwa Sprawiedliwości dotyczącym *Otwartego dialogu na rzecz mediacji.*

25/07/2024 *Maciej Tański*

Janusz Kaźmierczak

Janusz Kaźmierczak
.....
(data, podpis)